

תואר שני בלימודי תרבות

פתיחה משוערת:

שנת הלימודים תשס"ח

האוניברסיטה הפתוחה מתכננת לפתוח תכנית לתואר שני בלימודי תרבות. התכנית תיפתח ככל הנראה בשנת תשס"ח ותתמקד בתרבות עברית ותרבויות עולם בראייה בין-תחומית תוך שילוב המרכיבים השונים הגלומים במושג "תרבות". פרטים על הגישה האקדמית ומרכיבי התוכן של התכנית, דרישות קבלה, השלמות ואופן הלמידה, להלן. בוגרים המעוניינים בפרטים נוספים על התכנית מוזמנים למלא את הפרטים בטופס המצורף. במועד קרוב לפתיחת התכנית, יישלחו למתעניינים פרטי התכנית וחומר הרשמה.

לפרטים נוספים ניתן להתייעץ עם ד"ר מוטי רגב, בטלפון 7781721-09.

תרבות עברית ותרבויות עולם:

ראייה בין-תחומית

ושילוב מכלול המרכיבים המהווים ביחד

את פסיפס התרבות

באיכות סל מלר

התכנית ללימודי תרבות תאפשר לתלמידים היכרות עם כל מגוון הגישות ללימודי התרבות.

בבסיס מבנה הלימודים יעמדו ארבעה קורסי החובה, שיספקו את המסד התיאורטי והמתודולוגי, בהמשך יבחרו התלמידים קורסי תשתית, אשר ירחיבו ויעמיקו היבטים תיאורטיים שהועלו במסגרת קורסי החובה. לכן יתווספו קורסי בחירה באמצעותם יתוו התלמידים מסלול לימודים בהתאם לתחומי העניין שלהם.

ייחודה של התכנית

ייחודה של התכנית המוצעת הוא בהתמקדות בלימודי תרבות לתואר שני, תוך מתן ביטוי למגוון התיאוריות והמתודות שמציע חקר התרבות בעשורים האחרונים. בתכנית יושם דגש מיוחד על התרבות העברית – היהודית והישראלית. תרבות זו תהיה עוגן, מקרה מבחן ומסגרת לדיון בתרבות בכלל, מתוך כוונה להמחיש את הידע העיוני בתחום ההתנסויות והחוויות הקרובות ללומדים. מחקר רפלקסיבי של תרבות עברית על כל רבדיה ותולדותיה הוא חיוני בלימודי התרבות בארץ. הוא יאפשר ללומדים דיון מרתק בחומרים זמינים, שהם חלק מזהותם ומחיי היומיום שלהם. לימוד סוגיות בתרבויות אחרות יאיר היבטים של התרבות העברית, ואילו הדיון בתרבות העברית יאפשר בחינה וניסוח כלים תיאורטיים כלליים.

בעשרות השנים האחרונות התמסדו עבור המושג "תרבות" בהקשרו האקדמי שתי הגדרות עיקריות: האחת רואה ב"תרבות" את מכלול אורחות החיים, הערכים והמשמעויות המשותפים לקולקטיב חברתי מסוים. ההגדרה השנייה מדברת על מערך הפעילויות, הטקסטים וההפצאים אשר באמצעותם מיוצרות, מופצות ומוחלפות משמעויות בתוך קבוצה נתונה. הגדרות אלה אינן סותרות, ולמעשה משלימות האחת את השנייה.

התובנה כי ה"תרבות" קיימת בכל תחום של פעילות אנושית הביאה לצמיחתו של שדה מחקר והוראה בין-תחומי בשם 'לימודי תרבות'. תחום לימודי התרבות משלב תפיסות ומתודות מתורות הספרות, התקשורת, האנתרופולוגיה, הסוציולוגיה, ההיסטוריה, הפסיכואנליזה, ההיסטוריה של המדעים, תולדות האמנות והמוזיקה.

התכנית המוצעת של לימודי התרבות תדגיש את הבין-תחומיות, שכן לימודי התרבות עוסקים בנקודת המפגש בין פעילות תרבותית, פעילות חברתית והעולם החומרי. במסגרת לימודי התרבות ייבחנו מערכות היחסים בין תצורות שיה, חיי יומיום, מעצבי התרבות ומבנים של כוח. לדוגמה: הקשרים בין תרבות גבוהה ותרבות פופולרית; היחסים בין תהליכים היסטוריים-פוליטיים לבין תהליכים באמנויות, בהגות, במדעים, בטכנולוגיה ובתקשורת; הזיקות בין שפה, מיתוס ואידיאות לפעילויות חברתיות ולאובייקטים חומריים.

למי התכנית מיועדת?

תכנית הלימודים לתואר שני M.A בלימודי תרבות באוניברסיטה הפתוחה מיועדת להכשיר לומדים, כותבים וחוקרים בתחום התרבות בישראל ובעולם – ולהעניק להם כלים מדעיים אשר יאפשרו להם לעסוק בכתיבה עיונית, ניתוח ומחקר של תופעות ותהליכים בתחום החברה והתרבות. כמו כן התכנית מיועדת לאלה המעוניינים להעמיק במכלול התחומים הקשורים לתרבות בישראל ובעולם.

דרישות הקבלה לתואר שני

תכנית הלימודים לתואר שני M.A בלימודי תרבות יכולים להתקיים בשלושה מסלולים: מסלול ללא תזה, מסלול עם תזה ומסלול אישי.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה של הסטודנטים תואמים את מדיניותה של האוניברסיטה הפתוחה ואת ייחודה.

בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שסיימו את לימודיהם בציון 80 ומעלה, יתקבלו כתלמידים מן המניין.

בוגרי תואר ראשון בציון נמוך יותר יתקבלו כתלמידים על תנאי, ויחוייבו לעמוד בלימודי ההשלמה ובלמודי החובה בציון 80 ומעלה כדי להמשיך כתלמידים מן המניין.

ועדת קבלה תדון בכישוריהם של כל מועמד ומועמדת ותחליט בכל מקרה ומקרה מה הן ההשלמות הנדרשות.

לימודי השלמה

תלמידים בעלי תואר ראשון אשר חסרים להם קורסים שחיוניים לתכנית יחוייבו בלימודי השלמה בהיקף של 6-24 נ"ז. לימודי השלמה לא ייחשבו במניין נקודות הזכות לתואר שני.

המאגר העיקרי (אך לא הבלעדי) ממנו יוצעו לתלמידים קורסי השלמה הם הקורסים הרגילים הבאים שקיימים באוניברסיטה הפתוחה:

מבוא לסוציולוגיה; תקשורת המונים; תקשורת: טכנולוגיה, חברה, תרבות; לשון חברה ותרבות; מיתוסים בתרבות הישראלית; הפואטיקה של הספורת; גיבור ואנטי-גיבור ברומן המודרני; להבין סרטים; פילוסופיה של המדע; מבוא לאסתטיקה; תרבות ההשכלה (א' ו'ב'); אירופה ערש הלאומיות.

בעתיד יצורפו למאגר זה הקורסים הבאים, המצויים עתה בשלבי פיתוח: **סוציולוגיה של התרבות; מבוא ללימודי מיגדר.**

תלמידים שסיימו B.A במדעי החברה יחוייבו לפחות בשני הקורסים הבאים: **הפואטיקה של הסיפורת, להבין סרטים.**

תלמידים שסיימו B.A במדעי הרוח יחוייבו לפחות בשני הקורסים הבאים: **סוציולוגיה של התרבות, תקשורת המונים.**

תלמידים שסיימו B.A במדעי הטבע והחיים, או במתמטיקה ומדעי המחשב יחוייבו בארבעת הקורסים שנזכרו לעיל.

במסלול ללא תזה, חייב הסטודנט לצבור 45 נקודות זכות להשלמת הדרישות לתואר שני בלימודי תרבות. את הנקודות ניתן יהיה לצבור לפי הפירוט הבא: 12 נקודות זכות – 4 קורסי חובה. 9 נקודות זכות – 3 קורסי תשתית. 12 נקודות זכות – 4 קורסי בחירה א'. 12 נקודות זכות – 2 קורסי בחירה ב'. התלמידים יכינו במהלך הלימודים במסלול זה שלוש עבודות סמינריוניות.

מסלול עם תזה מיועד לתלמידים מצטיינים. אלה יכתבו תזה לתואר שני בהדרכת איש סגל בכיר של האוניברסיטה הפתוחה. הציון עבורה יהיה 30% מן הציון של התואר. התלמידים שיתקבלו לתכנית במסלול זה ילמדו קורסים בהיקף של 39 נקודות זכות, לפי הפירוט הבא: 12 נקודות זכות – 4 קורסי חובה. 9 נקודות זכות – 3 קורסי תשתית. 6 נקודות זכות – 2 קורסי בחירה א'. 12 נקודות זכות – 2 קורסי בחירה ב'. התלמידים במסלול זה יכינו במהלך הלימודים שתי עבודות סמינריוניות וישתתפו בסדנה לכתיבת עבודות מחקר.

הלומדים **במסלול אישי** יבנו לעצמם תכנית התמחות אישית, בסיוע יועצי התכנית. כמתחייב, ההתמחות תתבטא בהתמקדות בתחום עניינם, מקורסי התשתית ועד לקורסים סמינריוניים מתקדמים. לא יהיו מסלולי התמחות קבועים מראש.

המעוניינים בפרטים נוספים על תואר שני בלימודי תרבות

אל: המחלקה ליחסי ציבור, האוניברסיטה הפתוחה
רח' רבוצקי 108, ת"ד 808
רעננה 43107

שם פרטי _____ שם משפחה _____ ת"ז _____
כתובת _____ דואר אלקטרוני _____
טלפון בבית _____ טלפון נייד _____ טלפון בעבודה _____

- אני מעוניין/ת לקבל פרטים נוספים על התכנית
 אני מעוניין/ת לקבל פרטים נוספים על ההשלמות הדרושות במסגרת התכנית